

USNESENÍ SOUDU (druhého rozšířeného senátu)

27. května 2004*

Ve věci T-358/02,

Deutsche Post AG, se sídlem v Bonnu (Německo),

DHL International Srl, se sídlem v Rozzanu (Itálie),

zastoupené J. Sedemundem a T. Lübbigem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené V. Di Bucci, J. Flettem
a V. Kreuschitzem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: němčina.

podporované

Italskou republikou, zastoupenou původně U. Leanzou, dále I. Bragugliou, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

a

Poste Italiane SpA, se sídlem v Římě (Itálie), zastoupenou B. O'Connorem, advokátem, a A. Fratinim, advokátem,

vedlejšími účastníky,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2002/782/ES ze dne 12. března 2002 o státních podporách poskytnutých Itálií Poste Italiane SpA (dříve Ente Poste Italiane) (Úř. věst. L 282, s. 29),

SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(druhý rozšířený senát),

ve složení J. Pirrung, předseda, V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras a N. J. Forwood, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: H. Jung,

vydává toto

Usnesení

Skutkový stav, řízení a návrhy účastníků řízení

- 1 Poté, co akciová společnost italského práva Poste Italiane, dříve Ente Poste Italiane (Italská pošta), neustále vykazovala ztráty, poskytly jí italské úřady v období od roku 1994 do roku 1999 veřejné podpory v celkové výši 17 960 miliard italských lir (ITL) (9,28 miliard eur), které sloužily ke krytí těchto schodků.
- 2 Dne 12. března 2002 Komise na základě řízení podle čl. 88 odst. 2 ES přijala rozhodnutí 2002/782/ES o státních podporách poskytnutých Itálií Poste Italiane SpA (dříve Ente Poste Italiane) (Úř. věst. L 282, s. 29). V tomto rozhodnutí, určeném Italské republice, Komise zejména usoudila, že vyplacení výše uvedené částky nepředstavovalo státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES (dále jen „napadené rozhodnutí“). Ve 128. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí Komise kvalifikovala poštovní činnosti, které Italská pošta vykonává mimo oblast služeb obecného hospodářského zájmu, jako „okrajové“, přičemž v 61. bodě odůvodnění upřesnila, že tyto činnosti vystavené hospodářské soutěži představují přibližně 10 % obrátu Italské pošty. Dále podle Komise „v italském odvětví poštovních služeb existuje určitá míra soutěže“ a „zvláště služby expresní pošty, služby doručování balíků pro podnikatele

a logistické služby jsou v Itálii poskytovány soukromými podniky, z nichž některé mají sídlo v jiném členském státě“ (115. bod odůvodnění). V této souvislosti se v poznámce pod čarou na straně 40 uvádí, že „jako příklad společností pod zahraniční kontrolou lze uvést TNT a DHL“.

- 3 Žalobkyně – tedy akciová společnost německého práva Deutsche Post (Německá pošta, dále jen „DP“) a společnost s ručením omezeným italského práva DHL International (dále jen „DHL“), v níž má DP od roku 1998 účast a od roku 2002 většinovou účast – působí obě na italském trhu poštovních služeb, které jsou otevřeny hospodářské soutěži. Pokud jde o soutěžní postavení společností patřících do skupiny Deutsche Post, je třeba konstatovat, že DHL je přítomna na italském trhu expresní přepravy dokumentů a balíků na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, Deutsche Post Srl v Itálii nabízí služby vnitrostátního i mezinárodního doručování balíků a logistické a skladovací služby, Deutsche Post Global Mail GmbH je držitelem licence zejména k poskytování služeb v oblasti vyzvedávání, přepravy, třídění a roznášení dopisů a balíků a Danzas Italia SpA nabízí služby integrované pozemní, letecké a námořní logistiky, které jsou určeny pro italský trh.
- 4 Návrhem na zahájení řízení došlým kanceláři Soudu dne 5. prosince 2002 žalobkyně podaly tuto žalobu, která směřuje ke zrušení napadeného rozhodnutí.
- 5 Žalobkyně Komisi v podstatě vytýkají, že porušila obecnou zásadu nediskriminace, neboť zvýhodnila Italskou poštu tím, že schválila podpory poskytnuté italskými úřady, zatímco podobné podpory poskytnuté německými úřady ve prospěch DP byly prohlášeny za neslučitelné se společným trhem rozhodnutím Komise 2002/753/ES ze dne 19. června 2002 o opatřeních přijatých Spolkovou republikou Německo ve prospěch Deutsche Post AG (Úř. věst. L 247, s. 27, dále jen „rozhodnutí týkající se DP“).

- 6 Písemným podáním došlým do kanceláře Soudu dne 22. ledna 2003 Komise vznesla námitku nepřípustnosti a zdůraznila existenci zásadního rozdílu mezi řízením týkajícím se DP a řízením týkajícím se Italské pošty.
- 7 Písemným podáním došlým do kanceláře dne 7. března 2003 předložily žalobkyně svá vyjádření k této námitce.
- 8 Usnesením předsedy druhého rozšířeného senátu ze dne 26. června 2003 bylo připuštěno vedlejší účastenství Italské republiky a Italské pošty v tomto sporu na podporu návrhů Komise. Písemnými podáními došlými 8. září 2003, respektive 5. září 2003 zaujaly obě stanovisko k námitce nepřípustnosti. Žalobkyně a Komise podaly dne 26. listopadu 2003 a 27. listopadu 2003 svá vyjádření k podání Italské pošty.
- 9 Komise, Italská republika a Italská pošta navrhují, aby Soud:
 - odmítl žalobu jako nepřípustnou;
 - uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.
- 10 Žalobkyně navrhují, aby Soud:
 - zamítl námitku nepřípustnosti;

- podpůrně rozhodnutí o námitce vyhradil pro rozhodnutí o věci samé;
- zrušil napadené rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 11 Na podporu své námitky uvádí Komise dva důvody pro nepřípustnost. Zaprvé se napadené rozhodnutí, určené Italské republice, žalobkyni osobně nedotýká ve smyslu článku 230 čtvrtého pododstavce ES. Zadruhé žalobkyně neosvědčily legitimní zájem na podání žaloby.
- 12 Podle čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu, požaduje-li to některý účastník řízení, vydá Soud rozhodnutí o nepřípustnosti bez projednání věci samé. V souladu s odstavcem 3 téhož článku následuje dále ústní část řízení, nerozhodne-li Soud jinak. V projednávaném případě má Soud věc na základě přezkumu spisu za dostatečně objasněnou pro to, aby rozhodl o návrhu bez zahájení ústního řízení.
- 13 V této souvislosti je namístě nejdříve přezkoumat, zda žalobkyně jsou napadeným rozhodnutím osobně dotčeny.

Tvrzení účastníků řízení

- 14 Komise zdůrazňuje, že ani DP, ani DHL nebyly účastníkem správního řízení, které předcházelo přijetí napadeného rozhodnutí. Komise z toho činí závěr, že žalobkyně jsou tímto rozhodnutím dotčeny stejným způsobem, jako všechny ostatní podniky, které jsou v soutěžním vztahu vůči Italské poště na jednom z dotčených trhů. V této souvislosti Komise upřesňuje, že žalobkyně jsou napadeným rozhodnutím dotčeny coby podniky vykonávající svou činnost v oblasti expresních služeb, tedy ve vztahu k obchodní činnosti, kterou mohou kdykoli vykonávat kterékoli ostatní osoby, a která tedy neumožňuje jejich individualizaci.
- 15 V této souvislosti Komise odkazuje na 32. a 39. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle nichž byla Italská pošta pověřena nejen poštovními službami, ale rovněž činnostmi poštovní spojitelný a poskytováním platebního systému; nadto měla možnost zajišťovat v režimu volné hospodářské soutěže další poštovní, telekomunikační, finanční, pojišťovací a distribuční služby. Samy žalobkyně prohlásily, že několik podniků z jejich skupiny konkuruje Italské poště nebo podnikům z její skupiny v různých odvětvích, například v odvětví expresních poštovních služeb a roznášení balíků obchodním klientům v Itálii.
- 16 Podle Komise má Italská pošta v těchto odvětvích několik dalších soutěžitelů. Na trhu poštovních služeb se jedná zejména o TNT (ovládanou Nizozemskou poštou), Consigna (ovládanou Britskou poštou), United Parcel Service (UPS), Rinaldi, Swiss Post Italy (SPI), IMX, Mail Express a Easy Mail. Komise s poukazem na to, že Italská pošta a ostatní podniky její skupiny rovněž nabízejí bankovní, pojišťovací a telekomunikační služby, uplatňuje, že řada dalších subjektů vykonává činnost na

všech těchto trzích, na nichž panuje živá konkurence. V důsledku toho se lze jen obtížně domnívat, že by všichni tito soutěžitelé Italské pošty měli právo podat žalobu proti rozhodnutí o podporách poskytnutých Italské poště, ačkoli nebyli účastníky správního řízení.

- 17 Komise dodává, že přijala napadené rozhodnutí na základě formálního přezkumného řízení, které dotčeným třetím osobám skýtalo procesní záruky podle čl. 88 odst. 2 ES. Podle Komise by ovšem pouze odmítnutí zahájit předmětné řízení z její strany mohlo být způsobilé individualizovat žalobkyně ve smyslu článku 230 čtvrtého pododstavce ES. V důsledku toho nemohou být žalobkyně považovány za osobně dotčené napadeným rozhodnutím pouze na základě toho, že šlo o dotčené třetí osoby. Pokud by žalobkyně měly legitimaci k podání této žaloby, přestože nebyly účastníky správního řízení, předkládaly by Soudu vyjádření, která ve skutečnosti patří do správního řízení před Komisí.
- 18 Ve svém vyjádření vedlejšího účastníka Italská pošta uvádí, že stanovisko, které zastávají žalobkyně, přehlíží ekonomické souvislosti, na nichž je založeno napadené rozhodnutí. Struktura a vývoj italského trhu služeb expresní pošty ukazují, že v předmětném období bylo postavení žalobkyň zcela shodné s postavením řady jiných subjektů na trhu. Z toho navíc vyplývá, že opatření přijatá italským státem ve prospěch Italské pošty nijak neovlivnila soutěžní postavení žalobkyň.
- 19 Italská pošta zdůrazňuje, že služby expresní pošty představují trh, který je součástí širšího odvětví poštovních služeb. Obrat, kterého dosáhla na tomto konkrétním trhu, představoval 2 % až 3 % obratu dosaženého z jejích obchodních činností, které podléhají hospodářské soutěži. V letech 1994 až 1999 totiž její celkový obrat činil

v průměru více než 5,5 miliard eur, zatímco její obrat dosažený na trhu služeb expresní pošty se v letech 1994 až 1998 pohyboval mezi 15 až 36 miliony eur (roku 1999 dosáhla z důvodu převzetí podniku SDA obratu v rámci skupiny ve výši 125 milionů eur).

- 20 Italská pošta z toho činí závěr, že žalobkyně nemohou tvrdit, že jsou osobně dotčeny, když je nelze odlišit od jejích ostatních stávajících či potenciálních soutěžitelů na každém z přibližně třiceti relevantních trhů, na nichž ona působí. Pokud bychom přijali argumentaci žalobkyň, tvrdí Italská pošta, pak každý soutěžitel Italské pošty, který patří do „vedoucí skupiny“ na kterémkoli trhu, na kterém ona působí, by musel být považován za osobně dotčeného. Z toho by vyplýval paradoxní důsledek, že by v projednávaném případě přibližně dvě stě podniků mělo právo vést soudní spor na základě svého soutěžního vztahu k Italské poště srovnatelného se vztahem, jehož se dovolala DP na podporu své žaloby.
- 21 Ostatně, pokračuje Italská pošta, i kdybychom omezili pole zkoumání na italský trh služeb expresní pošty, postavení žalobkyň na uvedeném trhu by neumožňovalo učinit závěr, že jsou osobně dotčeny na rozdíl od všech ostatních soutěžitelů. Žalobkyně totiž neprokázaly, že v důsledku vyplacení sporných podpor utrpěly skutečnou a určitou újmu, ani nedoložily existenci přímé souvislosti mezi těmito podporami a případně utrpěnou újmou. Právě naopak, zvýšily svůj podíl na trhu a vykazaly procentní růst převyšující nejen růst trhu, ale rovněž růst skupiny Italské pošty.
- 22 Žalobkyně odpovídají, že argumentace Komise přehlíží strukturu jednotlivých trhů, na nichž je Italská pošta přítomna. Tím Komise odhaluje, že se nenamáhalo přesně vymezit věcně relevantní trhy a nepřezkoumala konkrétní dopady sporných podpor na hospodářskou soutěž.

- 23 Žalobkyně s poukazem na to, že Italské poště konkurují především na liberalizovaném trhu expresní přepravy balíků, zdůrazňují, že Italská pošta na tomto trhu až do roku 1998 měla podíl 5 %, který měla možnost podstatně zvýšit převzetím soukromého podniku pro expresní balíky SDA. Jednotlivé podniky působící v Itálii tak měly na tomto trhu v roce 1998 následující podíly: TNT (Nizozemská pošta): 21 %, UPS: 15 %, SDA: 9 %, DHL: 8 %, Executive: 8 %, Postacelere (Italská pošta): 5 %. Počet podniků přítomných na italském trhu expresních poštovních balíků se tak v tomto období snížil na snadno individualizovatelnou „vedoucí skupinu“ tří zahraničních podniků (TNT, DHL a UPS), které konkurovaly Italské poště a SDA, přičemž tento poslední podnik se mezitím stal konsolidovanou dceřinou společností Italské pošty a podnik Executive zase v roce 2000 koupila Britská pošta. Tvrzení Komise, podle kterého se jedná o obchodní činnost, kterou „každý může kdykoli vykonávat“, se tedy zakládá na přehlížení ekonomické reality.
- 24 Ostatně samo napadené rozhodnutí spočívá na zřetelném oddělení každé z činností Italské pošty. Ve 116. a 117. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí Komise totiž zkoumá činnosti Italské pošty ve finančním a bankovním odvětví a konstatuje, že Italská pošta konkuruje řadě národních i zahraničních bank a finančních institucí; v této souvislosti Komise neuvádí žádné konkrétní soutěžitele. Naproti tomu v 115. bodě odůvodnění Komise zkoumá mezitím liberalizované služby na italském poštovním trhu, tedy služby expresní pošty, služby přepravy balíků pro podnikatele a logistické služby, které jsou poskytovány soukromými podniky.
- 25 V tomto ohledu Komise výslovně poukázala na skutečnost, že „některé“ z těchto podniků „mají sídlo v jiném členském státě“. V poznámce pod čarou na straně 40, na kterou se odkazuje v 115. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí, jsou TNT a DHL dokonce výslovně uvedeny jako „společnosti pod zahraniční kontrolou“. Komise tak mýřila právě na postavení několika rozhodujících soutěžitelů na italském trhu, totiž podniků TNT a DHL.

- 26 Podle žalobkyní tento popis soutěžního postavení rovněž odpovídá popisu, který vyplývá z ustálené rozhodovací praxe italského úřadu na ochranu hospodářské soutěže. V tomto ohledu žalobkyně poukazují na rozhodnutí uvedeného úřadu ze dne 10. července 1998, 8. února 2001 a 20. prosince 2002. Posledně jmenované rozhodnutí zmiňuje jako subjekty na trhu expresních služeb (s uvedením odpovídajících podílů na trhu v roce 2001) pouze následující podniky: Bartolini: 22,4 %, Italská pošta/SDA: 21,9 %, TNT: 18,5 %, Executive: 13,1 %, DHL: 6,6 %, UPS: 3,6 %, Rinaldo Rinaldi: 2,9 %.
- 27 Italská pošta drží účast ve výši 20 % na kapitálu společnosti Bartolini a mezi Bartolini a SDA existuje strategická aliance. Podmínky na trhu se tedy ukazují jako stabilní v tom smyslu, že po dobu více než čtyř let italský úřad na ochranu hospodářské soutěže identifikoval zjevně oddělitelný a individualizovatelný okruh podniků, které působí jako soutěžitelé na italském trhu expresních poštovních služeb. DHL byla ve zmíněných třech rozhodnutích uvedena jako významný soutěžitel Italské pošty.
- 28 Podle názoru žalobkyní vůči nim Komise nemůže namítat to, že se v tomto soudním řízení dovolávají skutečností, které podle ní měly být vylíčeny v průběhu správního řízení. Hlavní žalobní důvody dovolávané v projednávané věci se totiž zakládají právě na odlišnostech mezi napadeným rozhodnutím a rozhodnutím týkajícím se DP. Toto poslední rozhodnutí však bylo vydáno tři měsíce po rozhodnutí napadeném v projednávané věci, takže žalobkyně nemohly žalobní důvody vznesené před Soudem uplatnit v průběhu správního řízení, které vedlo k napadenému rozhodnutí.
- 29 V odpověď na vyjádření vedlejšího účastníka předložené Italskou poštou uplatňují žalobkyně, že k prokázání své aktivní legitimace nepotřebují formulovat podrobné výtky pro každý z trhů, jichž se týká napadené rozhodnutí. Napadené rozhodnutí zpochybňují pouze v rozsahu, v němž se týká trhu služeb expresní pošty. Na tomto trhu patří ke snadno individualizovatelné „vedoucí skupině“ tří zahraničních

podniků. V každém případě skutečnost, že Italská pošta je jednostranně zvýhodněna, bezpochyby vede k tomu, že je dotčeno postavení, které na trhu zaujímá přímý soutěžitel tohoto zvýhodněného podniku, totiž DHL. To, že žalobkyně usilovaly o zvýšení svého podílu na relevantním trhu, je tedy nezbavuje aktivní legitimace.

- 30 Konečně účastníci řízení diskutují otázku, zda pro vyřešení tohoto sporu jsou rozhodné zejména rozsudky Soudu ze dne 27. dubna 1995, AAC a další v. Komise (T-442/93, Recueil, s. II-1329) a ASPEC a další v. Komise (T-435/93, Recueil, s. II-1281); ze dne 22. října 1996, Skibsværftsforeningen a další v. Komise (T-266/94, Recueil, s. II-1399); ze dne 5. listopadu 1997, Ducros v. Komise (T-149/95, Recueil, s. II-2031); ze dne 15. září 1998, BP Chemicals v. Komise (T-11/95, Recueil, s. II-3235), jakož i ze dne 5. prosince 2002, Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise (T-114/00, Recueil, s. II-5121).

Závěry Soudu

- 31 Protože napadené rozhodnutí není žalobkyním určeno, může být tato žaloba na neplatnost prohlášena za přípustnou podle článku 230, čtvrtého pododstavce ES pouze tehdy, pokud se jich toto rozhodnutí dotýká bezprostředně a osobně.
- 32 Pokud jde o otázku, zda žalobkyně byly dotčeny bezprostředně, postačí uvést, že jelikož napadené rozhodnutí prohlašuje, že určitá plnění nepředstavují státní podpory, zakládá právní následky bezprostředně vůči žalobkyním (viz analogicky rozsudek Ducros v. Komise, uvedený výše, bod 32).

- 33 Pokud jde o otázku, zda žalobkyně byly dotčeny osobně, existuje ustálená judikatura, že subjekty jiné než adresáti rozhodnutí mohou tvrdit, že byly osobně dotčeny, pouze tehdy, pokud jsou tímto rozhodnutím zasaženy z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně specifické, nebo skutkových okolností, které je odlišují od všech ostatních osob a tím je individualizují obdobným způsobem, jímž by byl individualizován adresát tohoto rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, C-25/62, Recueil, s. 199, 223, a rozsudek *BP Chemicals v. Komise*, uvedený výše, bod 71).
- 34 Protože napadené rozhodnutí bylo přijato na základě formálního přezkumného řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, je namístě připomenout, že z judikatury rovněž vyplývá, že takové rozhodnutí se osobně dotýká podniků, které předložily stížnosti vedoucí k zahájení tohoto řízení a jejichž vyjádření byla v řízení vyslechnuta a předurčila průběh řízení, avšak pouze tehdy, pokud jejich postavení na trhu bylo podstatně dotčeno opatřením, které bylo předmětem uvedeného rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 28. ledna 1986, *COFAZ a další v. Komise*, C-169/84, Recueil, s. 391, body 24 a 25, a rozsudek *BP Chemicals v. Komise*, uvedený výše, bod 72).
- 35 V projednávané věci nejsou podmínky formulované touto judikaturou naplněny, když žádná ze žalobkyň nezahájila správní řízení, které proběhlo před Komisí, ani v rámci tohoto řízení nepředložila žádné vyjádření, které by bylo mohlo předurčit jeho průběh.
- 36 To však nevylučuje, aby podnik, byť v rámci správního řízení před Komisí nehrál aktivní roli, mohl jiným způsobem doložit, že byl osobně dotčen (rozsudek *BP Chemicals v. Komise*, uvedený výše, bod 72, a citovaná judikatura), přičemž je třeba upřesnit, že za všech okolností musí doložit, že opatření schválené napadeným rozhodnutím se jeho postavení na relevantním trhu dotknout mohlo, a to podstatným způsobem.

- 37 Takovéto podstatné dotčení nepředstavuje již pouhá okolnost, že předmětné rozhodnutí mohlo mít určitý vliv na soutěžní poměry na příslušném trhu a že se dotčený podnik mohl nacházet v jakémkoli vztahu soutěže vůči tomu, kdo má prospěch z tohoto rozhodnutí (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 1969, *Eridania a další v. Komise*, C-10/68 a C-18/68, Recueil, s. 459, bod 7). Podnik se proto nemůže spoléhat výlučně na své postavení soutěžitele ve vztahu k podniku, který má prospěch z předmětného opatření, ale musí mimoto doložit stupeň zásahu do svého postavení na trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 23. května 2000, *Comité d'entreprise de la Société française de production a další v. Komise*, C-106/98 P, Recueil, s. I-3659, body 40 a 41).
- 38 Pokud jde o projednávaný případ, je namístě konstatovat, že žalobkyně nepředložily žádné poznatky, které by byly způsobilé doložit specifčnost soutěžního postavení, které na italském poštovním trhu zaujímají společnosti *Deutsche Post Srl*, *Deutsche Post Global Mail GmbH* a *Danzas Italia SpA*, které všechny patří do skupiny *Deutsche Post*.
- 39 Pokud jde o žalobkyni DHL, skutečnost, že byla jmenovitě označena v poznámce pod čarou na straně 40 napadeného rozhodnutí, nepostačuje jako důkaz toho, že její soutěžní postavení bylo podstatně dotčeno. V této pasáži se totiž Komise omezuje na to, že uvádí, že v italském poštovním odvětví existuje „určitá míra soutěže“, přičemž upřesňuje, že různé služby „jsou v Itálii poskytovány soukromými podniky, z nichž některé mají sídlo v jiném členském státě“; právě v této souvislosti lze podle Komise „jako příklad podniků pod zahraniční kontrolou [...] uvést TNT a DHL“. Nic neumožňuje z této pasáže dovodit, že postavení DHL na trhu bylo podstatně dotčeno opatřeními ve prospěch Italské pošty, která byla schválena napadeným rozhodnutím.
- 40 Žalobkyně však tvrdí, že DHL patří do „vedoucí skupiny“ tří zahraničních podniků, které konkurují Italské poště na italském trhu přepravy expresních zásilek. Snaží se

doložit individualizaci DHL tím, že zdůrazňují skutečnost, že její podíl na trhu činil 8 % v roce 1998 a 6,6 % v roce 2001 v porovnání s podíly na trhu, které zaujímal Italská pošta, ve výši 14 %, resp. 21,9 % (včetně podílu, který získala prostřednictvím své účasti na kapitálu podniku SDA).

- 41 Avšak, jak správně podotkla Italská pošta, na trhu existují různé další subjekty, z nichž některé zaujímají podíly vyšší než DHL, a to TNT (21 % v roce 1998 a 18,5 % v roce 2001), UPS (15 % v roce 1998), Executive (8 % v roce 1998 a 13,1 % v roce 2001) a Bartolini (22,4 % v roce 2001). Ostatně žalobkyně uvedly stejná čísla a dokonce zmínily podíly ostatních podniků na trhu (viz body 23 a 26 výše). Tyto číselné údaje samy o sobě nejsou způsobilé doložit, že soutěžní postavení DHL bylo ve vztahu k postavení ostatních konkurentů Italské pošty podstatně dotčeno napadeným rozhodnutím.

- 42 Je namístě dodat, že Italská pošta předložila údaje o vývoji italského trhu služeb expresní pošty, z nichž vyplývá, že v letech 1994 až 1999 dosahovala DHL roční míry růstu (23,9 %) vyšší než trh (12,1 %) a že v letech 1998 až 2001 zvyšovala DHL svůj obrát a svůj podíl na trhu a dosahovala roční míry růstu (20,3 %) vyšší než trh (11,6 %), a dokonce vyšší než skupina Italské pošty po převzetí SDA (17,7 %).

- 43 V odpovědi na tuto konkrétní a cílenou argumentaci k postavení DHL se žalobkyně spokojily s tím, že uplatnily obecně, že „[s]kutečnost, že přímému soutěžiteli svědčí

jednostranná výhoda, bezpochyby vede k tomu, že bylo dotčeno postavení, které na trhu zaujímá přímý soutěžitel tohoto zvýhodněného podniku“. Žalobkyně dodaly, že úsilí o dosažení růstu na trhu „je tedy nezbavuje aktivní legitimace, avšak pouze zdůrazňuje specifické postavení, které na trhu zaujímají, a z něj vyplývající aktivní legitimaci k tomu, aby se postavily proti opatřením, která byla přijata italským státem ve prospěch soutěžitele a která způsobila narušení hospodářské soutěže“. Žalobkyně však ani nepředložily žádné konkrétní poznatky, které by nasvědčovaly tomu, že soutěžní postavení DHL by doznalo podstatně lepšího vývoje, nebýt schválení předmětných opatření.

- 44 Za těchto okolností žalobkyně nedokázaly doložit, že opatření schválená napadeným rozhodnutím se mohla podstatně dotknout jejich postavení na relevantním trhu. V tomto ohledu není dostačující, že opatření – jak je tomu u každého finančního opatření, které jednostranně zvýhodňuje jediný podnik – mohly určitým způsobem ovlivnit soutěžní poměry na tomto trhu.

- 45 Tento závěr není v rozporu s úvahami, kterými se Soud zabíral v rozsudku Ducros v. Komise, uvedeném výše, které jej vedly k tomu, že prohlásil za přípustnou žalobu, která byla podle žalobkyň podána za okolností srovnatelných s projednávaným případem. Na rozdíl od DP a DHL totiž Ducros proti podpoře poskytnuté soutěžiteli podal stížnost a byl jediným podnikem, který byl účastníkem správního řízení (bod 35 uvedeného rozsudku). Mimoto relevantní trh v uvedené věci byl specifický v tom, že podíly dotčených podniků na trhu byly obtížně vyčíslitelné (bod 38 uvedeného rozsudku). Konečně stížnost a následná žaloba ze strany Ducros byly podníceny skutečností, že Ducros i příjemce předmětných podpor se předtím účastnili stejného výběrového řízení o udělení veřejné zakázky a že tato zakázka byla zadána příjemci těchto podpor, a nikoli společnosti Ducros; pro společnost Ducros měla předmětná veřejná zakázka značný význam, neboť představovala podstatnou

část jejího ročního obratu (body 4, 5 a 39 uvedeného rozsudku). Takovéto specifické okolnosti, které svou povahou individualizovaly Ducros, však chybějí, pokud jde o žalobkyně v projednávané věci.

- 46 Protože napadené rozhodnutí bylo přijato na základě formálního přezkumného řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, poukaz žalobkyň na rozsudek *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise*, citovaný výše (body 53 a 54) – podle něhož žaloba podaná sdružením je přípustná, pouze pokud někteří z jeho členů jsou přímými soutěžiteli příjemce předmětných podpor – je bezpředmětný vzhledem k tomu, že rozhodnutí, jež bylo předmětem uvedené věci, bylo přijato na základě čistě předběžného přezkumu. V projednávaném případě tedy žalobkyně nemohou nikterak uplatňovat judikaturu, podle níž konstatuje-li Komise v rámci předběžného přezkumu a aniž by zahájila formální přezkumné řízení, že určitá státní podpora je slučitelná se společným trhem, pak dotčené subjekty ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, které jsou chráněny zárukami formálního přezkumného řízení, je-li toto řízení provedeno, musí být považovány za osobně dotčené rozhodnutím, jímž bylo učiněno toto konstatování (rozsudek *BP Chemicals v. Komise*, uvedený výše, body 82 a 89).

- 47 V každém případě žalobkyně nebyly zbaveny procesních práv zaručených v čl. 88 odst. 2 ES, neboť Komise dotčené subjekty řádně vyzvala k předložení jejich vyjádření v rámci formálního přezkumného řízení. Žalobkyně se však, navzdory oběma výzvám zveřejněným za tímto účelem v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 27. listopadu 1998 (Úř. věst. C 367, s. 5) a ze dne 3. února 1999 (Úř. věst. C 28, s. 5), zdržely účasti na tomto řízení. Konečně skutečnost, že žalobkyně jsou dotčenými osobami ve smyslu výše zmíněného ustanovení, nepostačuje sama o sobě k tomu, aby jí žalobkyně byly individualizovány obdobným způsobem, jímž by byl individualizován adresát napadeného rozhodnutí (rozsudek *BP Chemicals v. Komise*, uvedený výše, bod 73).

- 48 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně nedokázaly doložit, že jsou osobně dotčeny napadeným rozhodnutím, tedy že toto rozhodnutí je zvláštním způsobem zasahuje na rozdíl od jiných hospodářských subjektů, jako by samy byly adresáty tohoto rozhodnutí.
- 49 V důsledku toho musí být žaloba zamítnuta jako nepřípustná, aniž by bylo třeba zkoumat, zda žalobkyně osvědčily právní zájem na podání žaloby.

K nákladům řízení

- 50 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, jestliže druhý účastník řízení požadoval náhradu nákladů ve svém návrhu. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byly ve sporu neúspěšné, je namístě uložit jim v souladu s návrhy Komise náhradu nákladů vzniklých Komisí i jejich vlastních nákladů. Vzhledem k tomu, že Italská pošta navrhovala, aby žalobkyním byla uložena náhrada nákladů souvisejících s jejím vedlejším účastenstvím, je namístě uložit jim navíc náhradu nákladů vzniklých tomuto vedlejšímu účastníku.
- 51 Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy, které přistoupily k řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady. Proto Italská republika ponese vlastní náklady.

Z těchto důvodů

Soud (druhý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřipustná.**
- 2) **Žalobkyně ponesou své vlastní náklady jakož i náklady vzniklé Komisi a Poste Italiane SpA. Italská republika ponese vlastní náklady.**

Vyhotoveno v Lucemburku, dne 27. května 2004.

Vedoucí soudní kanceláře

H. Jung

Předseda

J. Pirrung